

Kaj je kmetom storiti o volitvi deželni od- bornikov? koga naj izvolijo?

Naš svetli cesar hočejo, kar vam je po Njihovom oklicu od 26. svečana 1861 že znano, da naj vprihodnje vsi stanovi našega carstva pravico imajo govoriti v deželnem in državnem zboru. Vsi kmetje pa med stanovi kratko nikar niste to, kar so pleve med pšenico. Preden so bili rokodelci, obertniki, umetniki in gospôda, je kmet že svoje polje obdeloval; kos kruha, ki ga vsak drugi stan vživa, kmečka ožuljena roka mu ga prideluje; korenina ali podlaga vsem drugim stanovom bil je, in je še kmečki stan. Zatorej, ako bodo drugi stanovi imeli pravico, za-se govoriti, kmetje! jo imate tudi vi, in te pravice si od nikogar izmuzniti ne dajte.

Kdo pa bi utegnil biti o tem dolgih perstov, kdo bi utegnil vam kratiti vaše pravice?

Hitro in pa brez ovinkov bom povedal, le poslušajte: Po mestih kakor tudi po kmetih se najde dovelj tako imenovanih napol-škricov, to je, takih, ki niso ne gospodje ne kmetje, ki so nekda v šolo, morda tudi v višje šole hodili ali „študirali“, pa se niso izšolali; „študiranje“ jih je poprej zadušilo, ker so v šoli malo kaj družega delali, kakor hlače gulili, toliko jakši pa po kerčmah onjavili, — odpravljeni nekdanji pisarji, zdaj stranski spisuhi, ki imajo jezik sicer namazan, vesti pa nobene, mazači, ki družega ne umejo ravno veliko, kakor vašim mošnjicam pušati, — dalje sprideni gospodarji in kerčmarji, sosebno taki, ki so jih že na boben djali, taki in enaki so, ki bi radi, da bi jim kmetje vi zopet na noge pomagali. Kaj velja, da vam se bodo skoraj prisladkali, ali vam se že sladkajo, in vas bodo zagotavljali, kako da vas ljubijo in čutijo vaše žulje, in vam bodo obetali zlate gradove in gore, ako jih izvolite za svoje poslance na deželni zbor.

Take baže ljudje, dragi bratje! so, na ktere dobro pazite. Saj me razumite, zakaj da pravim: pazite! Zakaj, kakò bo on, ki po svoji zanikernosti strada, in oguljeno suknjo nosi, pa vam k dobremu kruhu pomagal? kako on, ki je morda sam nekda ubogega kmeta žulil in bi ga zdaj še žulil, ako bi smel, za vaše žulje občutljivo serce imel? kako bo on, ki mu le za vaše, že tako izmolzene mošnjice bije serce, za vaše pravice in ne za svoj dobiček le poganjal se? kako bo on, ki mu morda za Boga nič mar ni, in se ga tudi ne boji, kako bi se on bal vas ociganiti, ako se dá in je njegovi sebičnosti v uspeh?

Sami dobro razumite, da ne moremo vsi iti v Gradec, Ljubljano, Celjovec, Gorico ali kamor si že bode, na deželni zbor, marveč moramo odbornikov tje poslati, ki nas bodo namestovali, mesto nas tam govorili. — V ta namen vas bode te dni c. k. gospôska sklicala, izvoliti si izmed petsto mož enega moža. Tem, ki bodo pri tej volitvi izmed teh po pet iz petsto odbrani, se bo reklo, da so „volivci“, ker oni bojo še le volili poslanca.

Dragi slovenski bratje! da se tej volitvi nikar ne umikate, ki voliti pravico imate! Nikar ne recite: „naj volijo drugi! kaj se bom še v take reči vtikal?“ Al povem vam, da za vašo kožo vam gré. Se bote vi pošteni umikali, bodo namesto vas pa širokoustni rogovileži svoje baže ljudi izvolili, ki bodo potem na deželnem zboru tudi le za-se govorili, sami za-se pravice, za vas pa verige kovali, sami pečenko jedli, vam pa kosti metali. Kakor si bote postljali, bote ležali.

Čujte dalje!

Od vas izvoljeni volivci se bodo potem odločenega dne in na odločenem kraju sošli in volili odbornike ali poslance za deželni zbor v Gradcu za Štajarsko, v Ljubljani za Kranjsko itd.

Dragi Slovenci! ki bote ali volivce ali pozneje poslance volili — bodite pri volitvi jaki možje! Glejte, da v dan volitve svojih zrajtalov v bokalu ne utopite, da vas

potem kak zvit slepar okanil ne bo. Ne volite ne za „volivca“ ne za „poslanca“ nikogar, ki ga dobro ne poznate, marveč le take, ki slujejo, da so kristjani zdravega zerna, pravični možje, iskreni Slovenci in modre glave, ki so v stanu umeti, kaj se bo na zboru govorilo, pa tudi sami besedo serčno in prav postaviti.

Volivcom pa, ki bodo poslance za deželni zbor volili, bi še to-le prav živo priporočal: Ondi, kjer bodo volitve za deželne zbore, bode gomezelo in šumelo zgoraj imenovanih „škricov“ in „napolškricov“ kakor ôs in seršenov okoli medenih hrusek, in bodo sladko govorili in modrovali, tako da bi mislil, vso modrost, kar je je še Salomonu ostalo, so oni posrebeli, in vam vmes morda še tega ali unega kmeta, posestnika, gospoda, duhovnika, ki jih za poštene poznate, černili; — toda pazite! Ako njihovim medenim besedam lupino olušite, bote tole jedro našli: „Kmetje! ako mene izvolite, ste jo zadeli!“ Nikar mačka v žakli ne kupovajte; poznati morate poprej človeka. Takih pa, ki Boga in vaš narod ljubijo, in so tudi prebrisane glave za to, si poišite, kakor najbolj veste in znate, in če jih sami ne poznate, pozvedujte po takih, na ktere se zanesete, in ki so po Slovenskem dalje okoli znani, in potem izvolite jih.

Dragi Slovenci! ravnajte se po mojem priprostem nasvetu, in ako Bog dá, bojo srečni deželni zbori.

Iz Štaj.

Volivcom in poslancem na Notranjskim!

Kakošne poslance da bomo volili, na tem je pač zdaj sila veliko ležeče. Premislite silne težave in potrebe, ktere ravno na Notranjskem ljudi tlačijo, nasproti pa, da ravno izvoljenci imajo to važno nalogo v deželnem zboru nasvetovati in se poganjati za občni prid dežele in posebno za okolice, od ktere so izvoljeni. Prevdarite dobro, da je potreba, da poslance pozná vaš kraj, vaše nadloge in potrebe, in ako jih pozná, da ima serce, se pognati za njih odvernitev; preudarite, ali je sam v svoji okolici pravičen in odkritosrčen mož, ali je ljudoljub in domoljub, ali ga ni sram domačega naroda in domačega jezika. Ako je mož unet le takrat, kadar ga kapljica sogreje, tak bo molčal, kadar bo treba govoriti. Nekteri pa utegnejo najboljši možje biti, pa niso zmožni jasno reči in dokazati z gladko besedo, kar si po svoji vesti in dobri volji in pri vsi svoji vednosti želijo. Treba bo veliko govoriti o srenjski postavi, ker pač pravično bi bilo, da bi se več svobodnosti in več oblasti posebno v političnih zadevah županom ali saj nadžupanom dalo, da bo obljubljena samostojnost srenj se uresničila. Vidite velike pomanjkljivosti kmetij in slabi stan zemljiškega gospodarstva na Notranjskem, pogledajte pustí Kras itd. vse to je treba zboljšati, pa tudi poznati overe, ki so tega krive. Ako mož ne spozná rane, kako bo zdravila nasvetoval. Bojite se pa sovražnikov svojega naroda, to je tistih, ki slovenščino zaničujejo in se sramujejo svojega maternega jezika; komur ni mar za naš jezik, verjemite mi, takemu tudi mar ni za blagor naše dežele; tak ne ljubi svojega naroda in ni prijatelj Vaš, tak je sebičnik. Zatorej prevd-rite volivci in izvoljenci to, da ne bodo naši možje v zboru samo kimovci ali celó nasprotniki blagra naše dežele. Naš svetli cesar nam dobro hočejo, ker so nam take pravice dali se vladanja udeležiti; naša naloga je zdaj, da Krajnci ne zaostanemo za drugimi narodi.

Iz Loža 8. sušca.

Dragotin.

Listi o volitvah za deželne zbore.

Iz Celja. * Madžarji, Horvati in Poljaki imajo svoje plemstvo, Čehi mnogo izobraženih gospodov, ki bodo na deželskih zboreh za narodnost si prizadevali. Mi Slovenci, posebno na Štajarju, lahko na perstih naše rodoljube na-

štejemo, ki bi prikladni bili, na našem zboru za slovenščino govoriti. Zato so „Novice“ dobro storile, da so imena nekterih takošnih mož v 10. listu svojim na znanje dale. Razun teh priporočajo se tudi za poslance na štajarskem zboru sledeči rodoljubi: Ivan Žuža iz Žavca, rudarski uradnik, Andrija Bratkovič, c. k. notar na Vranskem, dr. Juli Mulej, imetnik dobra Rude blizo Zidanega mosta.

Od Savine 7. sušca. ✕ — Iz Stare vasi je g. +x+ prav poštene može za deželni zbor priporočil volivcom štajarsko-slovenskim. Bog daj, da bi jih volivci se prijeli in ne poslušavali zijakov in podpihovavcov. Naj še tudi jaz imenujem nekoliko domoljubnih mož, o katerih sem prepričan, da bodo za blagor štajarskih Slovincov se živo potegnili, in sicer:

volivcom iz ptujskega in rogaškega okraja:

Gosp. dr. Jakoba Ploja v Mariboru, gosp. dr. Fr. Magdiča v Ormožu, gosp. Matija Rajha (Božidara Raiča) kaplana pri sv. Barbari v Halozah, gosp. dr. Jožefa Muršeca, profesorja v Gradcu, —

volivcom iz marburškega in sloveno-bisterškega in šentlenarskega okraja:

Gosp. dr. Matija Robiča, c. k. profesorja na graškem vseučilišču, gosp. Udeljuna, šolmeštra v Jarenini, gosp. Dominika Čolnika, posestnika v Dervanji, gosp. dr. Valentina Pavliča v Mariboru, —

volivcom iz sloveno-graškega, šostajnskega in marenberškega okraja:

Gosp. farmeštra Brunerja v starem Tergu, gosp. prof. dr. Hlubeka v Gradcu, —

volivcom lutenberškega, gornjogradskega in ormoškega okraja pa posebno priporočujem gospoda dr. Razlaga v Gradcu.

Izmed velikih posestnikov priporočujem gosp. barona Walterskirchen-a v Gradcu, in žl. gosp. Feyrer-a v Hansambacher-u pri Marburgu. — Kdor vé še za druge poštene prijatelje slovenskega ljudstva, naj jih volivcom priporoči. Vsaki slovenski domorodec naj pa v svoji okolici dela in skerbi, da bomo domače poštene može dobili v deželni zbor, kateri so dobri prijatli slovenskega ljudstva, učeni, in mogočni v besedi, da bodo kot levi branili pravice Slovincov.

Iz Vranskega 8. sušca. ✕ Malo mož nam je zdaj še imenovanih, kateri bi za nas Slovence pripravi bili v deželni zbor. Ljubi Bog, da se jih je iz naše Štajarske tako malo oglasilo! Ob enajsti uri še pridem z malim obrisom, morebiti še kaj pripomorem. Nekoliko tukajšnih in bližnjih domorodcev (sicer zanesljivih mož), ki naše in druge slovenske kraje in prebivavce poznajo, mi je sestavilo sledečo deščico: Priporočajo se selskim županijam:*)

celjskega volitnega okraja (2 poslance) dr. Štefan

*) Na žalost našo moram opomniti, da po §. 16 volitnega reda se v poslednjih „Novicah“ priporočani gosp. profesor Macun, dr. Krajnc, c. k. svetovavec in Vinc. Zevnik na Štajarskem voliti ne morejo, ker ne stanujejo zdaj na Štajarskem, in po tej postavi se morejo le v tisti deželi voliti, kjer imajo sami pravico voliti. Pis.

Dostavek vredništvu. Tudi vredništvo „Novic“ je popolnoma teh misel, da — razun velikih posestnikov, ki imajo včasih svoje posestva v različnih deželah in se tedaj zamorejo voliti v kaki drugi (pa se vé da samo v eni) deželi — vsi drugi zamorejo voljeni biti le v tisti deželi, kjer prebivajo in imajo sami pravico voliti. Al tega ne smejo volivci misliti, da morajo le može iz svojega kota ali svojega kantona voliti, ampak vediti morajo, da imajo pravico, seči po celi deželi, in zato smo pri oklicu volitnega reda v zadnjem listu rekli, da smejo voliti tudi deleč preč od svojega kraja. Da pa so bili v dopisu iz Štajarskega priporočani uni zgorej omenjeni gospodje, ki ne prebivajo zdaj na Štajarskem, je res pomota, ktera se je nepovoljno vrinila v zadnji list. Sicer pa, častiti gosp. dopisnik, nam nikar ne zamerite, da v stiski zavoljo prostora smo mogli okrajšati Vaš dopis. Vred.

Kočevar v Celji, in Anton Pungartnik, notar v Konjicah;

mariborskega volitnega okraja Dominik Čolnik, posestnik na Dervanji v okraju Št. Lenartskem;

lutomerskega volitnega okraja dr. Jakob Razlag v Gradcu;

ptujskega volitnega okraja Martin Terstenjak, profesor v Mariboru.

Za Brežce in Slovenogradec žalibože nobenega ne vemo svetovati.

Za mestne in terške županije:

celjskega volitnega okraja Raimund Wolf, notar v Gornjem gradu;

slovenograškega volitnega okraja dr. Janez Mörtl v Celji;

ptujskega volitnega okraja dr. Hlubek, profesor v Gradcu.

To se po dobrem premišljevanji priporoča. Ako ima kdo kak kamen zoper kterega teh možakov, naj ga pobere in — verže, kakor se je že zgodilo. Zdaj je čas, dobro kertačiti vse, kar se še prav ne sveti; zakaj zdaj gré za dušno in materijalno naše življenje. — H koncu še par verstic gosp. Št. Jurčanu, ki se je v zadnjem listu v moj dopis 8. svečana tako hudo zaletel. Jaz sem le faktum iz Gomiljske povedal, potem pa svoje mnenje o nedovoljnem podučanju našega ljudstva z zgledom naše Vranske poterdil: na Vranski pa sem bil sam živa priča na okó in uhó, kaj se je godilo. O onem gosp. župniku pa samo to-le: Jaz vidim in vem, in vsak lahko in loco sprevidi, da se omenjeni gosp. župnik za slovenščino ne meni (to je najmilše, kar o njem reči morem); besede pa, ki sem mu jih v usta djal in iz katerih se lahko nemškutarstvo izvaja, imam „aus sehr guter Quelle“, ktere, ne verjamem, da bi gosp. Št. Jurčan ovreči mogel. Pri vsem tem bo mene in vse Slovence veselilo, če se bo oni gospod v prihodnje dni živejšega Slovencega skazal, in pohvala se bo tudi v letnice slovenstva zapisala, kadar bodo časi manj togotni; zdaj pa je čas, mlačne zbujati, da se zbrihtajo in saj poprašajo: ali je že čas vstati iz spanja in delati za ubogo domovino?

Iz Gradca (za slovensko Štajersko). Ker so okraji za volitve tak raztrošeni in oddaljeni, je silno treba složnosti in dopisovanja, da se glasi pri volitvah ne razdrobijo. Po skerbim premišljevanji imenujemo zatega voljo vsem rodoljubom sledeče naše pripravne može, naj jih kaj živo priporočajo volivcom za poslance v deželni zbor. Tudi drugi pravi domorodci se naj priporočajo, kateri so našo pohlevno prošnjo do g. državnega popecitelja iskrenega serca podpisali. Reč je prevažna, in vsega truda vredna!

I. za mesta in terge:

A. za Celje, Brežce, Laško, Sevnice, Gornjigrad, Ljubno, Braslovce, Žavče in Vojnik gospode: a. dr. Štefan Kočevar, b. dr. Ivan Mörtl, c. Janez Žuža, pravoznanec, pivovar in učen kmetovavec v Žavcu;

B. za Sloveni Gradec, Sl. Bistrico, Šoštanj, Veliko Muto, Marberg in Vozenico gospode: a. dr. Ulrich Linner, rojen v Šoštanju, svetovavec pri deželni sodnji v Gradcu; b. dr. J. Zernec, pravdosrednik v Mariboru, b. Leopold Pucher, Korošec, zobni lekar v Gradcu;

C. za Ptuj, Ormuž, Središče, Lotmerg in Rogatec gospode: a. dr. Jožef vitez Waser, rojen Ptujčan, c. k. državni nadpravdnik v Gradcu, b. Martin Terstenjak, c. k. učitelj v Mariboru;

II. za občine po kmetih:

I. za Celje, Vransko, Jelševce, Gornji Grad, Laško in Konjice gospode pri št. A imenovane, ako niso bili za mesta in terge izvoljeni, potem d. Andrej Bratkovič, c. k. notar na Vranskem, e. dr. Gustav Ipavic, zdravnik pri sv. Jurji, f. Ignaci Orožen,

župnik v Mozirji, g. Jožef Hašnik, župnik v Terbovljah.

- II. za Slov. Gradec, Šoštanj in Maribor gospode pri B imenovane ali še: d. dr. Raimund Wolf, c. k. notar v Gornjem Gradu, e. Peter Musi, nadzorni učitelj v Šoštanju;
- III. za Maribor, Slov. Bistrico in sv. Lenart p. n. gospode: a. dr. Varentin Postić, pravdosrednik v Mariboru, b. Domnik Čolnik, posestnik v Dervanji;
- IV. za Lotmerg, Ormuž in Radgonski grad gospode: a. dr. Jakop Razlag, pravdosrednik v Gradcu, b. dr. A. Magdić, zdravnik v Ormožu;
- V. za Ptuj in Rogatec gospode pri št. C. imenovane, ali še c. Martin Reich, kaplan pri sv. Barbari v Halozah.
- VI. za Brežče, Kozje, Sevnico p. n. gospode: a. Janez Pajk, c. k. okrajni predstojnik v Kozjem, b. Janez Žurman, župan pri sv. Trojici blizo Slatine. Z.

Izpod Triglava (Krajncem, mojim rojakom!) 6. sušca.

— k — „Novice“ so že mnogokrat o tem govorile, kakošne lastnosti naj imajo tudi možje, ktere bojo naši rojaki volili v deželni zbor; sèm ter tje so že tudi kakega naravnost imenovali, ki bi bil po vsem in ne le po eni strani pripraven za našega poslanca. Al ker iz lastne skušnje vem, da zdaj ljudje pogostoma barajo po imenih tistih mož, ki naj bi jih volili in jim v „Novicah“ še ni nobeden s celim imenikom vstregel, naj tedaj jez, ki visoko verh planin stojim in po deželi okoli gledam, imenujem ne- ktere možé, ki so domovini naši dobro znani in imajo vse lastnosti za imenitni poklic; al še drugih več bi vedil imenovati, pa kaj, ker naš zbor bo štel le 37 poslancev, in ker se nočem v tistih 10 mož vtikati, ki jih bojo vé- liki posestniki (grajšaki) izmed sebe lahko volili, ker med razglašenimi 100 takimi posestniki jih je veliko za poslanstvo skozi in skozi pripravnih; tudi ljubljanska kup- čijska in obertnijska zbornica bo po svoje volila; za ljubljansko mesto pa dodajte Vi sami 2 poslanca, ker so vam razmere vaše bolj znane.*) Drugi moji na- sveti so ti-le: Če Idrija si ne voli zastopnika rudarstva, ji priporočam njenega rojaka gosp. K. Dežmana; — mestu Krajnskemu njegovega rojaka gosp. dr. Bleiweis-a, s katerim bo gotovo tudi Loka zadovoljna; sicer bi priporočal tudi okrajnega poglavarja gosp. Derbič-a in gosp. viteza Höfern-a, al kakor sem čul, mislijo soseske kantona metliškega in černomeljskega voliti nepozabljivega gosp. Derbiča, soseske kantona krajnskega, loškega in teržiškega pa gosp. viteza Höfern-a; Teržič si bo menda volil svojega rojaka gosp. dr. Ahačić-a; Radoljca in Kamnik morebiti gosp. J. Brolich-a, c. kr. dež. sod. svetovavca; Postojni, Verh- niki in Ložu priporočam gospoda dr. Bučarja v Postojni in gospoda Matija Koren-a v Planini; Novemu mestu, Višnji gori, Černomlju in Metliki Kostanjevci in Kerškemu mestu gospoda prošta Arko-ta v Novem mestu in ces. kralj. deželnega svetovavca gospoda Lašana; Kočevju in Ribnici gosp. Jožefa Rudeš-a; soseski okolice ljubljanske in verhiške se svetuje: gospod dr. Orel, notar v Ljubljani, — soseski kamniški in podberdski: gospod dr. Gauster v Kamniku, — soseski krajnski, loški in teržiški: gosp. vitez Höfern, — soseski radoljski in krajnskogorski: gosp. dr. Toman v Radoljci, — vipavski in idrijski: gosp. tehant Gra- brijan v Vipavi, — postojnski, planinski, seno- žeški, loški in bistriški: Frid. Vilher v Senožecah, — novomeški, kostanjevški in kerški: gospod Janez Kozler v Ortneku, — soseski trebniški, zati- činski, žužemberški, mokronožki in litijski: gospod Gresel v Trebnem in gospoda Janeza Gutman-a,

namestni župan v Ljubljani, — soseski černomeljski in metliški: gosp. Derbič, okrajni poglavar v Kranji, — soseski kočevski, ribniški in velikih Lašic: gosp. dr. Česnik v Kočevji. Najbolje se vé da bi bilo, ako bi se možje, ki želijo izvoljeni biti, sami očitno oglasili kakor je v drugih deželah navada; na Dunaji se bojo ne- kateri ministri sami, kakor smo brali, za kandidate v deželni zbor na znanje dali; pri nas pa se tega še sramujemo, ker še nismo vajeni očitnega političnega življenja. Pri Rimljanih je bila navada, da tak, ki se je za kako očitno službo ali očitno opravilstvo potegoval, je oblekel beli plajšč (togo candido) in je šel tako napravljen po ulicah; od te bele (candida) obleke je ime kandidat (kandidat), ki se je ohranilo do današnjega dne.

Stanje Slovincov.

Presvitli cesar naš su dali 26. svečana letos ustavno listino svojim narodom i su ukazali, da se imaju sbrati i deržati deželni i deržavni zbori zato, da bi se pravice i svobode raznih stanov v deželah našega ce- sarstva razširile, kakor terjaju potrebe sadanjih časov.

Sada se pogovarjaju i posvetuju vsi narodi naše der- žave, očituju svoje želje i dokazuju svoje pravice, ktere doseči želé.

Ali mi Slovenci nimamo nikakih posebnih želj, ni- kakih posebnih potreb? ali ne želimo, da bi se i našem narodu dale pravice, ktere mu greju, i da bi se te pra- vice iz papirja v djanje upeljale, se dalje razširile?

Imamo jih, pa jih moramo očitovati, da se na višjem mestu zvé, česa potrebujemo i da se nam podeliti može, čto želimo. Zato se moramo priležno truditi mi domorodci slo- venski, to je naša častna pravica i naša lepa dolžnost. Sada je zlati čas, da se pri vsakoj priložnosti pogovarjamo o potrebah naroda našega i kakošne može naj volimo v deželni zbor, da bodo sreča za deželo i narod. Blagi pi- satelji slovenski so prijeli že mnogokrat za zlato peró spi- sateljsko i pisali iskreno o zadevah narodnih sebi v čast, narodu v prid. Mužka, odvažna i razborita beseda o pravom času izgovorjena ali napisana pridobi i izvojuje ne redko najlepše pravice tako kakor največje britke v vojski; pero je meč, samo da nije ovenčano kervavim laborom kakor meč, nego je ocirano vejicoy palmovoj mira i blagoslova božjega.

Naj govorim tudi jaz sedaj, ko so deželni zbori pred durmi, odvažno pa mirno, i ako bi se mi kaka beseda pod perom malo oistreje obrnula, to dojde samo od odtuda, ker goreče želim, čtogod ovde napišem, napisati koliko moguće jasno i razlogi vtverdjeno. Beseda odvažno i mirno izgo- vorjena ne može škodovati. **Ako pekoх, ne nosеkoх** = ako sem rekel, nisem vsekal.

Ktere su razun družih, vse narode već ali manj zade- vajoćih potreb, še posebne potrebe Slovincov? Sledeće:

Perva potreba: Naša národnost ima javno v deržavi obveljati.

To je najpervo, to je: conditio sine qua non, to nam je življenje, to je narodu našem duša. Ne nameravam učeno i široko razlagati: v čem narodnost obstoji, nego hoću samo nekteru reči, da svoju misel razjasnim. Narod- nost obsega tiste narodu prirodjene pravice, ktere su na- rodu potrebne, da obstati može kakor narod drugim na- rodom jednopraven. Take po Bogu prirodjene pravice su, da se upelje v učilišća i v urade v Slovenii naš materinski jezik i da se v urade postave ljudi našega naroda, ki su v stanu zadostiti tem potrebam; dalje: da možemo tudi mi Slovenci svoje potrebe očitovati, kada se delaju za nas zakoni i postave, pa ne da nam jih napravljaју po tujem kopitu, drugi ljudje nepoznavajući niti naš narod niti naše potrebe i da se nam onda zasile zakoni neprikladni, kteri nas žule na vse strani.

*) Debela ljubljanska megla še pokriva, kar ima priti 26. t. m. na dan; ne terjajte tedaj dodajka od nas! Vred.